

Hest i trafikken

– her er reglene!

Hvordan skal man egentlig forholde seg i trafikken når man er til hest? De fleste ryttere kjenner til problemstillingen. Hesten er et kjøretøy, greit, det vet de fleste av oss. Men i praksis? Og er det virkelig slik at man ikke har lov til å bruke gang- og sykkelstier?

TEKST OG FOTO: **METTE SATTRUP**

Hestesport har sett grundigere på problemstillingen, og har oppdaget at det er et visst sprik mellom lov og praksis – også i måten politiet håndhever problemstillingen.

- Hesten blir i henhold til trafikkreglene å anse på lik linje med kjøretøy i trafikken, sier Harald Gjelsvik, jurist i Vegdirektoratet, og viser til trafikkreglene § 2 nr. 2, som har følgende bestemmelse når det gjelder blant annet bruk av hest:

Reglene om trafikk med kjøretøy

gjelder så langt de passer også for rytter og for den som fører ride-, laste- eller trekkdyr eller fører eller driver husdyr.

Gjelsvik viser videre til Statens vegvesens håndbok 060, Veiledning til trafikkreglene, hvor det er gitt følgende kommentar til bestemmelsen:

Reglene for kjørende er også gjort gjeldende for dem som ferdes på vegen med større dyr som det ville være uriktig å gi adgang til for eksempel fortau eller gang- og sykkelveg. Dette innebærer at

Politiker og politi er enig – hester må få benytte gang- og sykkelvei når det er nødvendig for å ferdes trygt i trafikken. (F.v.) Leder av sektorutvalg levekår i Bærum Kommune, Torill H. Heggen, og seksjonsleder for fellesoperativseksjonen, Asker og Bærum politi, Stig Wettre-Johnsen, etterlyser enklere regler for hest i trafikken.

Generalsekretær Kathinka Mohn, Norges Rytterforbund, informerer om at rytterforbundet nå gjennomgår sitt informasjonsmaterieell for hest i trafikken i samarbeid med Trygg Trafikk.

- Dersom ulykken er ute, og hesten skulle skade noen, risikerer du i tillegg at forsikringsselskapet ikke dekker skaden helt ut i forhold til den som blir skadet, at det blir delt ansvar. Om du i et slikt tilfelle ikke har forsikring på hesten, risikerer du å bli ansvarlig selv, sier Gjelsvik. - Kjøreren en bil på en hest og det blir skade på motorvogn, er det bilens forsikring som dekker skaden på dyr og bil når bilisten har skylden. Har man selv gjort noe som forårsaker dette, stiller det seg annerledes.

Men Gjelsvik mener at det bør kunne tilrettelegges bedre for bruk av hest enn det gjøres i dag;

- Dette kan gjøres ved at det i forbindelse med nyanlegg der det i nærheten drives med hest, ikke anlegges vegsystemer som utelukker videre bruk av hest. Men så må også de som ønsker å etablere seg med hestevirksomhet, vurdere om det er egnet å drive med slik virksomhet på det stedet de eventuelt ønsker å etablere seg, avslutter han.

Bøtelegger ikke

- Jeg ville aldri bøtelegge en rytter for å bruke gang- og sykkelsti. Ingen politi i Asker og Bærum ville gjøre det. Men når hest og rytter benytter seg av gang- og sykkelsti, må det være i sakte gang, på fotgjengerens premisser, sier Stig Wettre-Johnsen. Han er seksjonsleder for fellesoperativseksjonen, Asker og Bærum politi.

Wettre-Johnsen er skeptisk til ridning i veibanen;

- Manglende flyt kan skape frustrasjoner og igjen farlige situasjoner. Det er et halvt hundre år siden man tenkte problemstillingen sist. Trafikkbildet og

Ingebjørg Henni er daglig leder av rideskolen på Tanum Ridesenter. Hun må ta med sine elever ut i veibanen for å komme til turområder. Derfor har hun satt av tid til å undervise om ridning i trafikken, både teori og praksis.

Hilde Mouffle, daglig leder av Dikemark Ride-senter i Asker, lar sine rideskoleelever benytte gangveier som adkomst til marka når de skal ri på tur.

hestehold har endret seg stort siste 50 år. Hvor skal hesten plasseres i dagens trafikkbilde? spør han. - Det er på tide å rydde opp i regelverket rundt dette.

Etterlyser tydelige regler

Seksjonslederen etterlyser tydelige regler som er lette å forstå. Han mener det er riktig å bruke gang- og sykkelvei når det er hensiktsmessig ut fra en hensynsfull, aktpågivende og varsom væremåte i trafikken, og viser til veitrafikklovens paragraf 3: Grunnregler for trafikk. Enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret. Vegfarende skal også vise hensyn mot dem som bor eller oppholder seg ved vegen. →

Her finner du mer:

Boka "På vei mot Grønt Kort for ryttersporten", side 72 og utover. Boka kjøpes gjennom rideklubben.

Brosjyren "Med hest i trafikken" finnes på www.rytter.no.

eksempelvis en rytter må følge trafikkskilt, lyssignal m.m. som gjelder for kjørende, jf. skiltforskriften § 1 nr. 3.

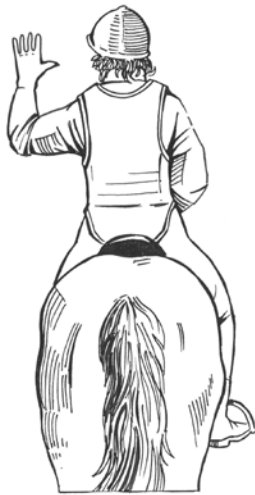
Det innebærer at hest ikke kan ferdes på fortau eller gang- og sykkelvei. Og det gjelder all ferdsel med hest, enten du leier hesten, rir eller kjører med hest.

- Unntaket er, informerer Gjelsvik videre, - hvis det er skiltet med underskiltet "Gjelder ikke kjøring til eiendommen", og man må benytte denne gang- og sykkelveien som adkomst til stallen eller ridesenteret.

Bryter du trafikreglene, kan du risikere å bli bøtelagt, og om verre er;

Jeg vil svinge
til høyre

Holdt

- Det er viktig at rideskolene gjør kjent for sine brukere hvor de skal ri for å komme fra ridesenteret til turområder. Og det påhviler et stort ansvar for rytteren å vite at hesten er egnet for å gå i trafikken, sier Wettre-Johnsen. Han mener videre at noe av problemet ville være løst, dersom det ble satt opp et underskilt ved gang- og sykkelvei, hvor man tillater ridende. - Da blir det juridisk holdbart i alle tilfelle, konkluderer han.

Skal forvaltes av barn

Leder av sektorutvalget i Bærum Kommune, Torill Hodt Heggen, er enig i at regelverket for ridende i trafikken kan være modent for en revidering;

- I Bærum kommune ser jeg at det er blitt et trafikksikkerhetsproblem i forhold til at

det er blitt så store ridemiljøer. Er kanskje tiden moden for å se på regelverk og virkelighet her? spør høyrepolitikeren og juristen Hodt Heggen. – Regelverket må være tydelig så barn også kan forholde seg til det. Det spør om ikke tiden er inne for at de ansvarlige, Stortinget, må se på regler i forhold til den virkeligheten vi har. I stor grad er det barn som skal forvalte dette regelverket, og de må kunne forvalte det for å kunne drive med sin hobby, som er å ri.

Hodt Heggen etterlyser engasjement fra Norges Rytterforbund;

- Det er et stort behov for veiledning for barn og ungdom som ferdes til hest i trafikken. Vi kan ikke forvente at de unge skal kunne håndtere dette alene. Ridesportens egen organisasjon må på banen.

Forslaget om å sette opp underskilt som tillater ridende å ferdes på gang- og sykkelvei der det er nødvendig for å få en sikker adkomst til og fra et ridesenter, mener Hodt Heggen var en god idé; - Det er tiltak som ikke krever lovendring, og det skulle derfor ikke ta lang tid å gjennomføre, avslutter hun, og legger til at hun i denne saken uttaler seg generelt, ikke som kommunepolitiker i Asker og Bærum.

Bruker gangvei

Hilde Mouffle er daglig leder av Dikemark Ridesenter i Asker, et av landets eldste ridesentre med drøyt 300 elever pr. uke;

Når rideskolens elever skal ridetur i skogen, må de ut i trafikken for å komme til skogen.

- Vi bruker gangstien, men jeg er kjent med at det ikke er lov. Skjer det noe, er det alvorlig. Hvis et skilt kunne endre på dette, vil vi vurdere å få det opp, sier Hilde Mouffle til Hestesport.

Må ut i veibanen

Ingebjørg Henni driver rideskole på Tanum

Eirin Henni og Samurai må ri i veibanen for å komme til turterreng.

i Bærum med ca. 280 ukentlige elever. Her må de også ut i trafikken for å komme til egnede turområder. I mangel på gang- og sykkelvei, må de gå i veibanen;

- Jeg sørger alltid for at vi har en lederhest i front og en sist i rekken. Når vi skal krysse veien, må alle vende over samtidig. Bli en hest stående igjen på en side av veien og de andre er over på andre siden, kan det oppstå farlige situasjoner. Jeg lærer elevene også at avstanden til hesten foran ikke må bli for stor, at rytterne bak lederhesten har ansvar for å holde riktig avstand til hesten foran. Vi bruker også et signalsystem hvor vi gjør tegn med armene for å formidle til hverandre og øvrige trafikanter at vi skal krysse veien.

Hennie roser bussjåførene i området for

Tips!

for sikker ridning i trafikken

- 🐾 Kun ryttere som har tilstrekkelige ridekunnskaper og behersker sin hest kan ri ut i trafikken
- 🐾 Det finnes ingen minimumsalder for hvilke ryttere som kan ferdes, men det forventes av rytteren er gammel nok til å forstå og kunne tolke trafikkbildet
- 🐾 Rytterne må ha kunnskap om trafikkregler, hvilke regler som gjelder for hester og hvilken betydning trafikkskilt har
- 🐾 Ri helst flere i følge. Hestene er tryggere i flokk
- 🐾 Ved krysning av veien bør alle krysse på likt. Tettrytteren gir signal om kryssing etter å ha forsikret seg om at veibanen er klar i begge retninger
- 🐾 Rir du i et område med trafikk, skal du alltid skritte
- 🐾 Ta med mobiltelefon i tilfelle uhellet er ute

å vise hensyn når de møter hest langs veien, mens privatbiler ikke alltid senker farten og holder avstand når de passerer firbeinte i trafikken.

NRYP og Trygg Trafikk

Norges Rytterforbund er ridesportens egen organisasjon. Hvordan engasjerer de seg i trafikksikkerheten for hest og rytter på vegne av sine medlemmer?

- For 10 år siden laget Norges Rytterforbund en brosjyre/folder om sikkerhet for hest og rytter i trafikken. Vi har satt i gang en gjennomgang av brosjyren med tanke på lov og regelverk, språk og utseende. Dette gjør vi i samarbeid med Trygg Trafikk, sier Kathinka Mohn, generalsekretær i Norges Rytterforbund.

Hun opplyser videre at forbundet håper å kunne lage en film om temaet;

- Dette er imidlertid helt avhengig av at vi får på plass ekstern finansiering, noe vi jobber med opp mot både privat og offentlig virksomhet.

På spørsmål om hvorvidt organisasjonen kan si seg enig i at trafikreglene bør revideres etter dagens trafikkbilde, svarer Mohn at hun ikke kjenner regelverket rundt hest i trafikken i detalj.

- Men Norges Rytterforbund er av den oppfatning at hesten har lite å gjøre i vegbanen under dagens trafikkbilde. Det paradoksale er imidlertid at hesten stadig presses ut i vegbanen; av syklist, tur- og skigåere, avslutter generalsekretæren.

Trafikkregler for ryttere/kusker

- 🐾 *Bruk rideveier der de finnes. Ridende og kjørende skal ellers benytte høyre side av veien.*
- 🐾 *Det er forbudt å rilkjøre på gangvei, fortau, gangbane, sykkelvei og sykkelbane hvis ikke spesielle forhold tilsier noe annet (se hovedsak).*
- 🐾 *Det er forbudt å ferdes med hest på motorvei eller på inn- eller utkjøringsvei til motorvei.*
- 🐾 *Rytter og kusk skal følge reguleringer gitt ved trafikksignal (dvs. stoppe for rødt lys), offentlig trafikkskilting eller veimerking.*
- 🐾 *Rytter/kusk må gi signal (håndsignal) når man skifter retning.*